

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 23. grudna 1881.

List 51.

Ješčekova pridiga do njegovih zgubljenih ovčic (ubogih grešnikov) na Sveti večer.

Pastirček sem prišel z visokih nebés
Iskat vas, ovčice zgubljene,
Zatret vam peklenske sužnosti véz,
Krog sebe vas zbrat razkropljene.
Iz jasic, kjer trese me zimski mraz
Na terdi ležečega slami,
Pošiljam za vami svoj prvi glas
Med zdihi, jokom, solzami.

Po vas pastirček ves hrepenim,
Se s homčeka jasic oziram,
O polnoči čakam, v skerbéh bedim,
Ročice za vami prostiram:
Nocoj še bi meni spet vdane vas
Ročice objele kaj rade,
Zatoraj za vami zdiham na glas
Čez gore, ravnine, prepade.

Zakaj si, predraga čeda ti,
Od mene se proč razgubila?
Mar moje sercé te ljubilo ni?
Preslaba li paša ti bila? —
Povej, če ti bolje se zdaj godí,
Ko volk peklenski te pase,
Vodeč te kraj brezen in stermih peči,
Kjer paša strupena le rase!

Ko gledam za tabo — oj britkost!
Po zelih strupenih se spenjaš;
Čedalje bolj čutiš njih grenkost,
Pa brati jih vendar ne jenjaš:
Pri meni bi lahko nebeških slaščic
Po zdravi paši si brala,
In v družbi mojih zvestih ovčic
V ljubezni krog mene igrala. —

Pogléd oj britkejši ko noč in meč,
Ker proti večni pogubi
Za volkom le tekaš — od Njega preč,
Ki neizrekljivo te ljubi.

O čeda! obrni se spet za menoj!
Glej, v jasicah čakam, zmerzavam;
Naj jaz bom spet Ježček pastirček tvoj,
Te peljem k nebeškim višavam.

Nocoj še se verni k meni nazaj,
Ošabni, nevéni, požrešni,
Popivec, nečisti, tat, tolovaj,
Jezičnik in sleherni grešni!
O verni se, Ježček prosim te
Od mraza derhteči na slami;
Imej ovčica spet rada me,
Te prosim pastirček s solzami!

Sursus.

Čas za vdeleževanje odpustkov in opravljanje predpisanih dobrih del.

(Dalje.)

Določiti, s katerim dnevom ravno se čas za vdeleževanje odpustkov začne, ni toraj tako težavno; bolj težavno pa je določiti, kedaj ravno in ob kateri uri se dotični dan odpustkov začne. Ker je na tem, ob kateri uri ravno se odpustek začne, veliko ležeče, ker se po tem ne določuje samo čas za opravljanje spovedi in sv. obhajila, ampak se določuje tudi čas za opravljanje vsih družih predpisanih dobrih del, treba je torej natančno pozvediti, kedaj ravno in s katero uro se pričnó in do kedaj terpe odpustki dotični dan slehernega odpustka, ki je na kak določen dan, za daljši ali krajši čas podeljen. Vediti je to treba še posebno zato, ker je čas za opravljanje vsih dobrih del (izvzemši spoved in sv. obhajilo, ki se zamoreta ali na dan odpustka ali pa že prejšnji dan opraviti) ravno tisti, ki je za odpustke, od kedaj do kedaj se jih je namreč mogoče vdeležiti, v papeževih pismih odločen za posamezne odpustke.

To določuje papežovo pismo od 12. prosinca 1878, ki naznanja, kateri odpustki se začnó s cerkvenim dnevom, to je, s prvimi večernicami tistega dne, in kateri se začnó z navadnim dnevom, na katerega so odpustki podeljeni. Predno pa se dá o tem papeževem določilu kaj več govoriti, treba je razložiti, kaj je cerkveni dan,

in kaj je navadni dan, to je, kedaj se sleherni teh dveh dni začne, in kedaj se konča.

Cerkveni dan se imenuje tisti dan, ki se s prvimi večernicami, to je, že popoldne prejšnjega dne začne, in sicer ob tisti uri, ob kateri zamorejo duhovni svoje duhovne molitve ali brevir za naslednji dan pričetiti. Ta ura je po zimi, kadar je naj krajši dan, okoli dveh; spomladi in jeseni okoli treh; po leti pa, kadar je naj daljši dan, okoli štirih popoldne. Nekteri pa terdijo, da se cerkveni dan že opoldne prejšnjega dne začne, ko se smejo prve večernice opraviti. Takó so cerkveni dnevi na primer vsi zapovedani prazniki Gospodovi in Matere Božje, praznik sv. Jožefa, sv. Petra in Pavla pa vseh svetnikov itd.; kajti vsi ti se s prvimi večernicami ali prejšnji dan popoldne začnejo. Terpijo pa cerkveni dnevi do solčnega zahoda drugega dneva, to je, tistega dneva, na katerega so odpustki podeljeni.

Navadni ali državljanski dan pa je vsak, ali tisti dan, ki se začne s polnočjo in terpi do polnoči tistega dneva, na katerega so odpustki podeljeni.

Včasih je v papeževih pismih povedano, da se ta in ta odpustek s prvimi večernicami začne; večji del pa to ondi ni omenjeno, ampak je navadno le rečeno: odpustki so na ta in ta dan podeljeni. Mermillod, Hebronski škof in apostolski vikar Geneveški, želeč vediti, kedaj se začnejo tisti odpustki, od katerih v papeževih pismih ni nič omenjeno, da bi se s prvimi večernicami začeli, je vprašal v tem oziru pri sv. zboru za odpustke v Rimu, se li začnejo s prvimi večernicami ali pa o polnoči. Sv. zbor je odgovoril, da se začnejo o polnoči in terpijo do polnoči tistega dne, na katerega so podeljeni.

Vsled te določbe se vsi odpustki, zastran katerih ni omenjeno, da se začno s prvimi večernicami, to je, že popoldne prejšnjega dne, začno še le o polnoči in terpijo do polnoči tistega dne, na katerega so podeljeni. Odpustki pa, od katerih je v papeževih pismih ali dekretih določno omenjeno, da se s prvimi večernicami začnejo, začnejo se s prvimi večernicami popoldne prejšnjega dne in terpijo do solčnega zahoda tistega dne, na katerega so podeljeni, in ta čas se imenuje cerkveni dan, dan za vdeleževanje odpustkov in za opravljanje predpisanih dobrih del. Taki cerkveni dan za popolnoma odpustke je n. pr. za dan Porcijunkule; čas za vdeleževanje ten odpustkov in opravljanje predpisanih dobrih del se začne že popoldne pred Porcijunkulo in terpi do solčnega zahoda dneva porcijunkule ali 2. vel. serpana. Za te odpustke je namreč določno v papeževem pismu rečeno, da se začno že s prvimi večernicami. Taki cerkveni dnevi so tudi vsi zapovedani prazniki Matere Božje za vdeleževanje popolnoma odpustkov, katerih se zamorejo te dni udje bratovšine Matere Božje sv. rožnega venca vdeležiti. *)

Za vdeleževanje tu omenjenih popolnoma odpustkov zamorejo udje te bratovšine, ako hočejo, že popoldne pred temi prazniki v papežev namen moliti in se odpustkov vdeležiti. Nasprotno pa bi se udje ravno te bratovšine ne vdeležili tistih popolnoma odpustkov, ki so na prve nedelje vsakega mesca podeljeni, ako bi oni že v soboto popoldne zato v papežev namen molili, kajti za te nedelje ni rečeno, da bi se odpustek s prvimi večernicami začel, ampak začne se še le nedeljo o polnoči in terpi do polnoči ravno tega dneva. In ravno v tem času, ki je za vdeleževanje odpustkov odločen, namreč od polnoči do polnoči, se morajo opravljati tudi druge predpisane dobre dela, kakor molitev v papežev

namen; torej ne poprej ne pozneje. Edino le spoved in sv. obhajilo se smeta za vsak odpustek, ako je to predpisano, že prejšnji dan opraviti, druge dela pa ne, ampak one se merajo opravljati edino le tisti čas, ki je za vdeleževanje dotičnih odpustkov odločen, naj si že bodo te predpisane dobre dela kaka milošnja, obiskovanje cerkve, molitev v papežev namen, ali post itd., kakor določuje že omenjeno papežev pismo od 12. pros. 1878. (Konec nasl.)

Besedica mladim, ki radi kaj slišijo.

II.

Tudi dober sin.

Zdaj pa poslušajte naprej, vam bom povedal o drugem mladenču nekaj, kar vam bo gotovo všeč.

V revni koči laškega mesta Torina živi družina, bivši vredna vsega usmiljenja zaradi nadlog in nesreč, ki so jo zadevale. Bilo je pred malo leti; oče in mati sta imela tri sinove, katerih naj starši je imel petnajst let. Bil je v nauku pri nekem mojstru. Gospod, ki je bil prvi to popisal, ni povedal njegovega imena in ne rokodelstva, katerega se je učil; povedal pa je, da tam, kjer se uči, ga vsi radi imajo, bodi si tovarši ali višji, ker je priljuden in prijazen s tovarši, pa spoštljiv, podložen višjim. Ob nedeljah hodi v vstav sv. Frančiška Salezija, kjer se zbira množica dobrih mladih ljudi zaradi božje službe in družih lepih nauk. Vsi ti poznajo onega dečka ko naj lepši zgled. Na lastnem domu pa ga imajo prav kot angela previdnosti Božje za ubožno družino. Kmalu boste vidili, kako lepo serce ima ta mladi sin.

Že je bilo tri mesce, kar je bil oče tega fanta bolan in brez dela. Tiste malenkosti, kar je bil poleti zaslužil, so pohajale od dne do dne..., poslednjič ni bilo ne solda več..., in kar je bilo kaj vrednosti v revni koči, je bilo zneseno že v zastavnico.

Neki večer dolge zime pride rokodelski fant zvečer ob petih domú od svojega dela, in najde očeta silno žalostnega, mati pa so se jokali in tudi mala brateca sta jokala, ker sta vidila mamo jokati.

Lojze je precej vedil, kaj je vzrok te žalosti... V koči ni bilo več kruha, mati in otroka so bili lačni. — Kaj je početi v toliki britkosti?

Lojze se za trenutek zamisli, vidijo pa, da kar v naglici verže čez herbet staro kamižolo in gredoč pravi, da kake dve ali tri ure ga ne bo domú, da pa se verne s kruhom, češ, že vé, kje ga bo dobil. — Govoril je s toliko zanesljivostjo, in sila po drugi strani je tako pritiskala, da so fanta pustili iti brez ugovora, če tudi sicer mladina, ko se mrak stori, ne smé več čez prag. Lojze jo primaha čez nekaj časa domú, — pride pa s poštenim hlebom kruha... Kako ga je dobil?

Ako bi bili vi dragi čitatelji, hodili po mestu, srečali bi bili mladenca s kamižolo ogerljenega, ki je urno tékal in iskal in zbiral obrabljenega papirja in odstrižkov, ki se proti večeru mečejo iz štacún in magazinov, vidili bi ga bili in morebiti mislili, da je kateri tistih zanikarnežev, kateri se iz lenobe niso lotili kacega poštenega dela in v mraku gledajo, kje bi kaj pograbili in pokradli; ali menili morda, da pobalin išče kacih končkov od smodk za svoje mlade zobe, kateri pa so ne mara že od take nesnage črni in gnjili. Rekli bi bili kje: Porednež, če si že zdaj tako nečimern, bati se je, da pozneje leta še suhe skorje ne boš imel, da bi jo med škerbasti čeljusti vtaknil!... Toda, kako bi se bili motili s svojim očitanjem pri tem fantu! Zakaj ta mladenec je bil Lojze.

*) Gl. Maurel's Ablasse, str. 375 in 289; Odpustki, spisal P. Sajevic, str. 294 in 240.

Res je, da tudi Lojze se ni rad pečal s pobiranjem tacihi kerp, ker nihče nima rad, da bi ga kdo s „cunjarjem“ zmerjal. Toda premagal je vso zamerzo in spomnil se, da nič ni nečastno za človeka, razun Boga žaliti, in hitel je zbirati capice in odstrižke, če tudi ga je utegnil kdo napačno soditi. Bog mu je trud blagoslovil: zbirka je bila dosti obilna, in bodi si, da jo je prodal komu, čegar rokodelstvo je posnemal, ali pa je šel v kako capniško zalogo ponujat svoje zbirke; vé se pa, da je izkupil denara toliko, da je bila s hlebom, ki ga je kupil, nasitena vsa družina. In kako zadovoljen je verli fant s kruhom prišel domú!

Povej mi, dragi moj, ali ti ne spoštuješ tega mladence, če tudi ga ne poznaš. Poslušaj pa, kaj ti bom zdaj povedal.

Vidil sem v Ljubljani, ne prav davno, po velikem tergu gibati se nekaj, ki je bilo malo več kakor klòp, — če veš, kakošna je ta živalica? In imelo je gorečo smodko v zobéh. Povej mi: ko bi tebi prišel naproti uni mladeneč v stari jopi in z nabranimi cunjami, in pa ta klòp s smodko v kermežljivih ustih, kateri bi bil tebi ljubši, do ktereга boš imel več ljubezni in spoštovanja? Ni mi treba tvojega odgovora, ker vém, da tudi ti veš, kaj je hvale in kaj pa graje vredno. Mislim, da ubogemu mladencu, ki ima tako skerb za mater, očeta in miade lačne bratece, bi ti precej podaril vse tiste solde, ktere imaš morebiti pripravljene za sladkarije. Naj ti memo gredé povém, da tudi na sladkarije v mladosti vaditi se — je nevarna reč. Slišal sem starega kmečkega moža, kateri se je večkrat jezil nad gospòdo, ki se je pritoževala, da ji jéd ne diši, ali kakor pravijo: „da apetita nima“. Veš, zakaj mnogi odrašeni „apetita nimajo“?... Zato, ker so si v otročjih letih z vsakterimi sladkarijami in preveč iziskanimi in preumetno kuhanimi jedmi in tudi pijačami želodec pokvarili. Tako se zná tudi tebi goditi, ako boš v mladosti preveč sladkaril. Zato tudi umna gospòda otrok ne preobklada z jedmi, temuč jih včasí še precej posti. Uni mož je rekel: „naj bi le prišel celo dopoldne orat ali gnoj kidat; bi mu pač jed dišala!“ In prav je imel, zakaj kdor pridno dela in se sicer ne preobjéda, si zdravje varuje, ohrani, in zato mu tudi slaba jed dobro diši. Tudi smodka in pipa s tobačkom v starejših letih marsikomu dobro stori, ako si s temi rečmi že v otročjih letih ni pokvaril čutnic in mladih zobcev.

K sklepu naj ti še to rečem, mali prijatelj, da miadi Lojze, ki je tako lepo skerb za očeta in mater, je res vse ljubezni in spoštovanja vreden, in ko bi jaz prišel kdaj na Laško, stokrat raji bi vidil tega Lojzeta z jopo ob ramah, kakor pa n. pr. zloglasnega Garibalda v rudeči srajci!

Hvaležnost lepa čednost!

(Nagovor č. g. A. Keržiča pri deljenju obleke med otroke.)

Doveršilo se je zopet prelepo djanje, ki se pač smé prištevati med naj lepša dela, ki se v našem mestu vsako leto zveršujejo v čast božjo in blagor bližnjemu. V prvi versti ste danes vi prizadeti, dragi otroci! Zato naj vam veljá še zadnja beseda, preden se razidemo. Kakšno besedo da mislim, lahko sami uganete, ker ste bili že večkrat podučeni, kaj je storiti takrat, ko je kdo dobroto prejel. Beseda tedaj, ki si jo morate globoko v serce vtisniti, je hvaležnost. Hvaležnost se smé prištevati med naj lepše čednosti. Ako je kdo sicer še tako olikan, pa nima hvaležnega serca, mu še veliko manjka do prave olike; ako je kdo si pridobil že precejšnjo stopinjo v kerščanskem življenju, pa

še nima hvaležnosti, pogreša se mu še jako potrebna stopinja do prave popolnosti.

Poznal sem blago osebo, zdaj je v večnosti; imela je silno dobro in s kerščanskimi čednostmi bogato obdarovano serce; a kar je bilo tako rekoč cvet in krona njene blagovitosti, to je bila njena priserčna hvaležnost. Za vsako postrežbo bila je neizrečeno hvaležna, in za vsako še tako malo dobroto skor ni vedela, kako bi se dostojno zahvalila; še v svoji zadnji smertni bolezní je hude bolečine in celó bližnja smert skor niso tako skerbe, kakor trud in skerb onih, ki so ji bili za postrežbo in tolažbo; tudi g. zdravniku, ko jo je bil prišel zadnjikrat obiskat, se je tako priserčno zahvalila, da je bil do solz ginjen pri toliki hvaležnosti.

Za tako popolno hvaležnost vi otroci morebiti še niste zreli; a nekoliko hvaležnosti pa vsaj smem od vas pričakovati, da ne bo tudi vam veljala beseda, ki se tolikrat sliši: da jih ni tako nehvaležnih ljudi, kakor so reveži, ker mnogi menijo, da so dobrotniki primorani jim dati to, kar jim dobrovoljno podarijo. Tedaj kaj boste storili v zahvalo? Kar zadeva tukaj vaše dobrotnike in dobrotnice, vas ni treba skerbeti, ker g. vodja Praprotnik so se namesto vas že zahvalili, in tudi jaz v vašem imenu še enkrat izrečem naj priserčnejšo zahvalo vsim čč. gospodom in gospém, navzočim in ne navzočim, ki so darovali in se trudili v ta prelepi namen. Vi sami to-le storite: pojdite danes popoldne v cerkev in pred svetim Rešnjim Telesom se zahvalite ljubemu Jezusu, da vam je obudil tako dobrih serc, da se vam je preskerbel tako lep dar. In ta vaša zahvalna molitev bo Jezusu zeló všeč, ker On sam se je nekđaj britko pritožil, ko je bil desetim možém nezumérno veliko dobroto skazal, pa se mu je prišel le en sam zahvalit, britko se pritožil zastran onih 9, ki se niso zahvalili. Svoje dobrotnike morate radi imeti in jih serčno spoštovati. Ne le danes, ampak dalje se spominjajte svojih dobrotnikov in večkrat molite za-nje. Kadar molite zvečer svoje molitvice, pristavite očenaš še za dobrotnike; kadar ste pri sv. maši in je spomin za žive, spominjajte se tudi teh dobrotnikov in dobrotnic, ki so vam tako potrebno obleko oskerbeli. Drugo pa, kar vam je storiti, je to-le, da se boste pridneje učili in lepše obnašali. Kar so mi nekteri vaših gg. učiteljev tožili in kar iz lastne skušnje vem, moram reči, da mnogo izmed vas bi jih danes ne bilo tukaj, ko bi šlo samo po vrednosti in zaslužnji, ne pa po potrebi in usmiljenji. Kteri tedaj do zdaj niste bili pridni, glejte, da to zanjaprej popravite; in veselje, ki ga boste delali učenikom svojim, staršem in sploh dobrim ljudém, to bo naj lepša hvaležnost, in če bo pozneje, ko odrastete, res kaj prida iz vas, to bo za vaše dobrotnike prelepo plačilo! Pred vsim pa bodite vselej hvaležni ljubemu Bogu, ki je studenec vsih dobrót, in služite Njemu s celim srcem in stanovitno vse svoje žive dni.

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Božičnice za sirote.) Kakor vsako leto, tako se bodo tudi letos priserčne božičnice obhajale, postavljena bodo božična drevesca za dečke v sirotišnici in v zavetišču tukajšnjega društva sv. Vincencija, in za sirote v dekliški sirotišnici na Poljanah, kakor tudi za sirote v deški sirotišnici v Kravji dolini. — Marsikomu ni znano, v kakošni razméri so te tri dobrotne naprave med seboj. Prihko imamo to reč malo pojasniti, s čemur se utegne marsiktera neresnična misel odpraviti in neresnične pravljice zginiti, zlasti o dekliški sirotišnici v Kravji dolini.

Sirotišnica društva sv. Vincencija ima za zdaj dva oddelka dobrotnih naprav. Pervič ima dečke, nekoliko zastonj, nekoliko za plačilo v popolnem preskerbovanji s stanovanjem vred, in drugič varovance, ki imajo v sirotišnici hrano in pomoč v učenju brezplačno, nimajo pa v njej prenočišča.

Sirotišnica za deklice na Poljanah in sirotišnica za dečke v Kravji dolini ima le sirote v popolnem oskerbovanji in domačem podučevanju, in sicer ene zastonj, ene pa za plačilo. Sirote, ki plačujejo v teh dveh poslednjih napravah, imajo podporo od deželnega odbora, razun peterih, in te dve napravi dobivate za vsako tako siroto počez na mesec po 7½ gold.

Sirót pa, ki so v deklški sirotišnici na Poljanah in v deški sirotišnici v Kravji dolini brez plačila oskerbovani, je sedaj 32. Letošnja božična slovesnost za otroke v deklški sirotišnici na Poljanah in za otroke v deški sirotišnici v Kravji dolini bode v prostornem novem splotji Lichtenthurnove sirotišnice na Poljanah. Želeti je, naj bi se tolikanj dobrotljivi Ljubljancani božičnega veselja naše mladine prav močno vdeleževali. Naj bi v ta namen tudi podarili lepih in primernih reči za božično drevo ubozih sirót in varovancev društva sv. Vincencija. V praznik sv. Štefana bode se božičnica veršila v Alojzijevišču; ubogih sirót v Lichtenthurnovi sirotišnici pa v praznik nedolžnih otročičev.

Pod Čavnom. (*O rimskem popotvanji.* [Dalje.]) Sprejem Slovanov v Rimu 5. julija ostane znamenit v zgodovini vseh časov. Dvajset lét se nobenim romarjem ni skazalo toliko časti, kakor letos Slovanom. Sv. Oče Leon XIII so Slovanski narod počastili pred vsemi drugimi, karkoli so jih do zdaj sprejeli. — Dvanajst lét se namreč romarjem ni odperla največa dvorana v Vatikanu (Avla postica), kjer je prostora za 10.000 ljudi, odperla se je pa vendar Slovanom. Sv. Oče — Kristusov namestnik — podali so se v dvorano s posebno in nenavadno slovesnostjo. Bili so prineseni, kar se sicer godi le o priliki naj večih slavnosti, nikoli pa ne pri navadnem sprejemu romarjev. Bilo je pričujočih 28 kardinalov, kar se tudi nikoli po leti ne godi, ker ti gredo navadno ta čas iz mesta na hladnejši zrak. Ta dan pa prišli so v Rim v polnem številu. Papeževa straža bila je proti vsej navadi oblečena v naj večji paradi in uniformi. Romarji so kar stermeli nad njih prelepo obleko in ornatom. Slovesnosti s tako semajnico (uniformo) ni bilo že 13 lét. Kardinal Ledochovski sam je skerbela za red in obnašal se je do Slovanov kaj lepo in prijazno. Nenavadno in izredno je bilo dalje, da je biskup Strosmajer nagovor imel do sv. Očeta, ko se druge kratki le adrese berejo. Še pri zadnji deputaciji Italijanov, katerih je bilo sprejetih okoli 20.000, se to ni godilo. In kar je še bolj pomenljivo, sv. Oče sami so na Stosmajerjev nagovor odgovorili v dolgem skoraj tri četrti ure terpečem govoru, in pa stojé pred svojim sedežem, pred očmi vsih pričujočih. — Noben človek v Rimu se ne spominja, da bi bil kak sprejem terpel toliko časa, to je, skoraj štiri ure. In kolika težava je to bila za 71letnega slabotnega starčka Leona, in verh tega pri soparici 38–40 stopinj C!*) Koliko truda je sprejemati k poljubu vsacega posameznega romarja! Kardinali so sicer v začetku naznanili sv. Očetu, da gnječa v dvorani je nepopisljiva, in da straže romarjev več zderžavati ne morejo; naj bi tedaj vsled silne soparice vsih do sebe ne pustili, ter sebi in svojemu zdravju prizanesli: ali — sv. Oče niso pustili se od tega odveriniti. Dovolili so k poljubu vsem, ker vedili so dobro,

da imajo pred seboj zdravo, krepko in mogočno ljudstvo, od kterega se jim je nadjati vdanosti in zvestobe do rimskega Stola. Vidi se, da tū je šlo za stvar visocega in velevažnega pomena. Pa tudi pri apostolskem blagoslovu, kterega so nam sv. Oče k sklepu podelili, razodevalo se je nekaj posebnega in nenavadnega. Dali so ga nam pévaje, ko se navadno godi le rekaje (recitando), to je, v glasu molitve. Krepko in gladko zapeli so: „Adjutorium nostrum in nomine Domini“ in iz sto in sto ust zagermelo je po dvorani: „Qui fecit coelum et terram“. Potem: „Emitte eis auxilium de Sancto“. — „Et de Sion tuere eos“. — Povzdignili so potem roko, naredili tri križe rekoč: „Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus. Amen.“

Sprejem toraj je bil nekaj posebnega in nenavadnega. Omeniti moram še to, da sv. Oče so iz ljubezni in nagnjenja do Slovanov ukazali, naj se napravijo romarjem v spomin posebne svetinjce, ter med nje razdelé. *)

Z dežele. (*O slabih knjigah.*) Na Nemškem je bila nedavno priporočena knjiga, v kateri je bilo veliko nesramnih podob natisnjenih; prodajalci so jo priporočali, češ, da je te knjige že 200.000 iztisov prodanih?... Ali se je pač potem čuditi veliki moralni spridenosti naroda! Res, ubogi narod, kteremu se taka pohujšljiva dušna kerma daje!

Silno so dandanes razširjeni tako imenovani „romani“, v kterih se hudobija gladi in izgovarja, mesena poželjivost pa zagovarja, ter se hudodelniki vsake verste v zvezde kujejo in stavijo v versto korenjakov in junakov. Ker moška in ženska mladina največ prebira romane, toraj se tudi kaže sad, kterega obrodi branje romanov. V novem Jorku v Ameriki je neki Fr. W. umoril svojega očeta, pa bil je le za par lét zapert v ječo. Zdaj ta hudobnež živi v Saratogi, se pečá z odlično gospódo in zahaja med imenitneže; mlada, bogata gospodičina hoče tega ostudnega očetomorca, to zvéř, v zakon vzeti. Posvetni Novojorci tega človeka tudi še preslavljajo. Tako se okuži svet z romani. Kakor v Evropi včasih tudi razuzdancem in cerkvenim sovražnikom vence na grob devajo, tako se zgodi, da v Ameriki gospodičine jetnikom, hudodelnikom pošljejo cvetlice ali sadja v ječo, in še več tacihi vertoglavnost se godi. To kaže, da svet v poganstvo nazaj leze. Tega je kriva slaba izreja in branje romanov, ki pregrehč za slavne dela razglasujejo, prave zaumene prevračajo.

Župan Peštanski je zvedel, da so tri 16letne hčerke premožnih staršev iz Pešta pobegnile svojim staršem. Kmaló potem je bilo županu naznanjeno, da so v Kaniži zaperli tri dekleta, ki so se tam potepale. Zakaj so ušle domá? Glejte! najljubše branje so bili romani in zapeljane po nazorih romanov so šle po svetu v svoji vertoglavnosti. Tudi v naši domovini se širi branje romanov; ali slabo se je godilo dekletam, ki so rade prebirale romane, ali se pečale in občevala s pisatelji romanov. Marsiktera mati obžaluje nesrečo svojih omoženih hčér, kterim so bili romani poprej naj ljubša dušna hrana.

Starši in predpostavljeni, ne dajajte pohujšljivih knjig v roke otrokom in vaši skerbi izročeni; glejte na knjige, ktere prebira mladina, ter brez strahú odpravite iz hiše slabe knjige, ktere prinašajo krivi preroki, ki se približujejo mladini v ovéji obleki, znotraj so pa grabljivi volkovi.

*) Ne vém pa, kako je to, da jaz in moj tovarš — duhoven soromar — jih dozdej še dobila nisva. Preč. g. dr. Jarec, ali pa g. M. Kožuh bi nam vedila morda v tej zadevi kaj povedati. Lepo prosimo! Pis. — (Kolikor vemo, jih tudi tukaj niso še dobili; ni nam znano, kje so zastale! Vr.)

*) Sv. Oče so imeli vedno ruto v rokah in so si pót brisali.

Na Dunaju, 12. grudna 1881. (Ogenj v kazališču.)
V četrtek, na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, se je v gledišče, imenovano „Ringteater“, skoraj polno ljudi našlo. Nekaj minut pred začetkom igre, kakor se po večem misli, so po nerodnosti zažgali; ogenj se je silno naglo razširjal, je že precej gorelo, ljudje pa se niso nevarnosti zavedali, dokler se ni veliko pregrinjalo vnelo; potem začnejo kričati: „Gori! gori! Pomagajte!“ Drugi: „Le počasi, pa se bomo vsi rešili.“ Pa v tem trenutku je povsod tema postala. Zdaj se ljudje ne vejo kam djati, ne morejo vrát najti; ako so kje ktere našli, so berž tako pritislili, da se odpreti niso mogle; kateri so ven hiteli, so eden drugzega podirali; eni so skozi okna skakali. Nepopisljiva groza je bila pa notri. Vidili so, da so zgubljeni, zato so z nadstropij v globčino skakali. Pa kaj je pomagalo? Akoravno je kateri pri skoku nepoškodovan ostal, so drugi padali za njimi, in tako se njih je cele kupe doli nametalo, ki so se v smertnih bojih med seboj grabili in ruvali, dokler jih ni soparica zadušila; le malo njih je odšlo, ali so jih žive odnesli. Veliko jih je po sedežih in po mostovžih (galerijah) ostalo in zgorelo. Kaki dve uri po nastalem ognju so že kaci 100 merličev izlekli. Včeraj večer je „Wiener Ztg.“ prinesla veliko število, in pravi: „Po preiskavi je spoznano, da je kaci devet sto sedemnajst oseb postalo žrtev tega strašnega dogodka. (Kaci 300 manj. Vr.)

Groza me je te reči slišati in brati, še bolj pa, če premišlujem vse „pripetljeje“, ki so se dogodili. Čudno je to, da prav nobenih reči, ki so proti nevarnosti ognja pripravljene, niso rabili: Ni bilo prižganih nobenih drugih luči, razun plinovitih; ko so plinovo luč (gaz) ugasili, da se ni po cevih ogenj še bolj širil, je bila tema. Velikega železnega pregrinjala niso doli spustili. Veliko veder zato pripravljene vode niso rabili. Sodbo o tem prepustim drugim, naj več pa Njemu, brez čigar dopuščenja se nič ne zgodi. Premislimo pa vendar nekatere reči: Glejte, ljudje imajo več veselje do gledišča, ko do cerkve; več ur čakajo, da bi se gledišče odperlo, in da bi vstopnic ne zamudili. V cerkvi pa ni treba vstopnine plačati; pa vendar nobeden pri vratih ne čaka, kdaj bodo odperli.

Ta dan je bil praznik Matere Božje čistega spočetja, kateri je bil v nekdanjih časih, kakor zgodovinarji pripovedujejo, pri Dunajčanih častljivo praznovan. Posebno lepe reči se slišijo iz časov cesarja Ferdinanda II. Na Dunajski univerzi celó ni smel nobeden profesor postati, če ni veroval v Marijino brezmadežno spočetje; rektorji so morali še priseči, da verujejo. Zdaj pa, ko je bila pred nekaj dnevi vstanovljena bratovšina Marije Device Ljurdске, se judovski listi niso mogli zadosti norčevati iz tega. (Znano je pa, da je posebno veliko judov konec storilo v ognji.)

V tem gledišču so bile ene igre prav ostudne in bogoskrunske. Nisem sam vidil, nekdo, ki je zraven bil in zavoljo ostudnosti ni mogel do konca zderžati, pravi: Bila je predstava od „Herrgottschuitzer ja“. V tej predstavi je bilo viditi prodajavca „britkih marter“ (razpél s podobo Jezusovo), memo gredé prideta gospod in gospodičina; on začne te podobe gledati in zbirati, da bi katero kupil in pravi: „Kaj bom zbiral —“ (tú sledi strašno bogokletje, da si ga ne upamo ponavljati. Vr.) Potem zapazi podobo Matere Božje in pravi: „Oho —“ (sledí gerda skrunba Matere Božje). *) Glejte strašne besede! Pa klubu tako gerdim igram je toliko mladine

*) Preklinjanja so prav judovsko psovanje Jezusa in Marije, in čudno je, da se pri toliki nesramnosti kazališe do zadnjega gledavca — razen judov — ni spraznilo.

noter zahajalo. Od kar je bila glasovita igravka Sara Bernhardt, judinja, v tem gledišču, so ga še posebno obiskovali. Tisto igravko so nezmerno preslavljali, časniki o nji toliko pisali, njene podobe so se v vseh oblikah povsod prodajale; od lovorovega venca, njej v slavo podarjenega, so na pogorišču našli ostanek trakov z imeni direktorja Jaunerja in Sare Bernhardt. V popisih nesrečnežev se vidi naj več mladine, in celó otrok! Ne more mi iz misel, kar pripovedujejo o nekih starših; poslali so v gledišče dva dečka, eden je bil 7, drugi 9 lét star, oba naj pervikrat v gledišču. Nobenega ni bilo nazaj, fantička in njima za varhinjo dana služabnica, predno so igro vidili, so žrtev strašnega ognja postali. Mnogim otrokom so starši, in staršem otroci zgoreli. Pripoveduje se: neki oče in sin sta v gledišču zgorela, mati je doma od žalosti umerla, hči pa se zmešala. Veliko veliko je strašno žalostnih nasledkov. Če se bodo gledišča poboljšale, je vprašanje, gotovo pa je, da bodo vsaj za nekaj časa slabše obiskovane. Lahko se misli, da to je bila pridiga, ki ni samo Dunajčanov z grozo in strahom napolnila, temuč nje glas se daleč po svetu razlega in glasno kliče: Ne zaničujte sv. vere in njenih svetinj, — posvečujte praznik — častite Marijo! O da bi ta glas razumeli!

Božičnica.

(*Exultandi tempus.*)

Jasno lepa, svitla noč!
Prišla k nam je Božja moč:
Čas vesel, o vesel,
Ker z Device rojen nam
Je Zveličar, Jezus sam;
Čas vesel, o vesel!
Storil se je nam enák,
Jezik hvali Njega vsak!

Spevaj Njemu večno čast,
Poj vesoljne zemlje last!
Slavospév, slavospév
Naj glási se prav vesel!
Kristus je prišel nocoj,
Slavo poj, slavo poj!
Je obnóvil celi svét,
Večno hvalo dajmo pét'!

K velikodušnemu djanju za duše v vicah.

Neka pobožna oseba je imela od sedmega leta naprej skozi celih petnajst lét tako hudo bolezen v kervi, da ni imela zavoljo tega nikdar pravega mirnega spanja in je poslednjič celó za delo nezmožna postala. Po navetu svojega dušnega pastirja se je obrnila do vernih duš v vicah, naj bi ji one sprosile ljubo zdravje. V ta namen v predzadnjem svetem letu 1879 naredi obljubo velikodušnega djanja ljubezni za duše v vicah, daruje sveto obhajilo in odpustke za svojega ranjcega očeta, ki je bil pred petnajstimi leti umerl, preden je bila ona zbolela, kakor zgorej omenjeno. Njena prošnja je bila uslišana; še tisti dan je bolezen čisto in popolnoma nehala in je nikoli več ni napadla; zdaj je popolnoma zdrava in ne more nikoli dosti Boga in vernih duš za to milost zahvaliti. Iz hvaležnosti do vernih duš se je zapisala v bratovščino Matere Božje čistega spočetja, da bi z onimi šesterimi očenaši njim vsak dan vse tiste popolnoma odpustke naklonila, ki so naštetí v „Danici“ 25. listopada 1881, kjer je bolj obširno povedano od

velikodušnega djanja ljubezni za duše v vicah in od bratovšine Matere Božje čistega spočetja.

Naj bi prijatli vernih duš po priprošnjah vernih duš uslišane prošnje in raznotere prigodbe o vernih dušah po „Danici“ naznanjali, ker to pospešuje pobožnost za mertve. Lepe prigodbe se nahajajo v „St. Benedikts-Stimmen“, časniku za duše v vicah.

Cesar in bivši minister.

Kakor je znano, je minister vnanjih zadev, baron Haymerle, 10. oktobra t. l. za mertvoudom umerl. Ko so presvitli cesar, takrat v Eisenercu bivajoči, smert njegovo zvedili, so telegrafirali sekcijem načelniku Kalaju, da jih je smert ranjega ministra globoko presunila. Drugi dan so se vernili cesar na Dunaj, in so ob dveh popoldne vdovo ranjega obiskali in jo prav ginljivo tolažili zaradi zgube nenadomestljivega moža. Glasno jokajoči vdovi so rekli, da hočejo ranjega še enkrat viditi; podali so se v sobo, kjer je ležal mertvi minister. Tukaj so cesar nekaj časa za ranjega molili, in pri odhodu rekli: Ranjki se je s preobilnim delom končal. — Tako cesar spoštujejo zveste služabnike. Bodi še opomnjeno, da zraven mize, na kateri je ranjki minister navadno pisal, je visela tablica arabskega pregovora: Veliko zlegov boš obvarovan, ako boš čul nad svojim jezikom.

Kako se otroci učé lagati?

Otroci vidijo, da se odrašeni potajé, slišijo, kako oče sam ali mati prijazno govore z obiskovalci, potem pa čez nje zabavljajo; slišijo kako se odrašeni za kak dar zahvaljujejo, pozneje pa dar zaničujejo; zgodi se, da starši nevoljo kažejo do kakega človeka, ko pa ta v hišo stopi, ga s silno sladkimi besedami pozdravljajo, sprejemajo. Kako slab vpliv ima do otrok tako dvojezično obnašanje odrašenih. — Kolikrat se odrašeni otrokom zlažejo, jim žugajo s parkljem itd., da bi jih pripravili k pokoršini; lažejo se jim v šali in se potem smeja lahkovernosti otroški! Zgodi se, da morajo otroci po povelju staršev kaj lažnjivega sporočiti, ali v šoli izgovarjati se z lažmi! Ali se je potem čuditi, da otroci lažejo? Laž ne obrodi dobrega, ona je mati vsega hudega.

Razgled po svetu.

Dunaj. V pogorelem „Ringteatru“ še vedno kopljejo in merličev iščejo. K sreči jih je veliko manj konec storilo, kot je bilo v začetku naznanjeno. Ker se vedno preklicujejo mnogi, ki so bili za pogrešane naznanjeni, se je dozdej to število znižalo do okoli 600 oseb, ki so bile dozdej že ko merliči najdene, ali pa se še pogrešajo. Najdenih je 286 merličev, pogreša se jih še nekaj čez 300.

V Dubrovniku na Dalmatinskem so v ondotnem katoliškem semenišu ustanovili privatno gimnazijo, ki je že odobrena od ministerstva. Kapitelški vikar g. Ivan Pitarević je opravil sv. mašo in zapel „Veni Creator“, ter so gojerci nadaljevali. Ravratelj je preč. g. Nik. Batistić, učitelji pa: kan. vitez Mate Vodopić, dr. Ant. Givoje; dominikanca o. Pet. Moscatello, in o. Avg. Givanović; pa jezuiti: M. Budinić, Tomaseo, Noni in Castelani. Uči se v hervaškem in laškem jeziku.

Rimsko. Rimski dopisnik v „Unità catt.“, ki se rad pošali z novolaškimi „padroni“, pravi: Težek je zrak, ki žuga viharje; „padroni Rima“ gledajo in vohajo, potem pa se tolažijo: nič ni nevarnosti. Pa zopet poslušajo — prenagljeno popotvanje na Dunaj, — ostre besede Kallay-a in Andrassy-a..., no, pa sej sta jih zmečila — velikanska pomota telegrafavska: nič strahu! I, i, i... vender le: nepriljudnosti, besede Bismarkove, njegove tako odkrite, pa celó ne blagovoljne revolucijski Italiji...; bá, to je le politiška igra, — obnebe je čisto jasno!... Vender pa zunanje časnistvo ima preklicani ples za Italijo, katero omotica grabi! „Post“ v Berlinu, Bismarkov časnik; „Tagblatt“, tudi v Berlinu; „Times“ v Londonu, „Tems“ v Parizu in veliko drugih resnih in veljavnih časnikov se je spreobrnilo k Vatikanu, in skazujejo, da papež ni samostojin, da je jetnik, in delajo sklepe čisto nasprotno temu, kar se reče: si amo a Roma („mi smo v Rimu“)... Se vé, da „Libertà“ juda Arbiba vse te reči bolje, pametneše in modrejše vé, ali saj hoče vediti, kakor pa uni veliki časniki.

S popotvanjem laškega kralja na Dunaj se laški liberalni časniki nič prav nočejo hvaliti. „Opinione“ piše, da že veliko poprej so ji iz raznih virov prihajale opazke, ki so vse kaj družega kakor razveselivne. Noče povedati vsega, kar vé, toliko pa je rekla, da Depretis in Mancini sta se vernila v Rim, ne da bi bila dosegla namen svoje poti, in da o njihovi pričujočnosti na Dunaju so bile nalaš izključene vse politiške prašanja.

Dvajset požarov po kazališih v enajst mescih! Pod tem napisom „Unità“ od 10. pros. do 8. grudna tekečega leta našteva naslednje mesta, po katerih je bil ogenj v glediših: Brašvo (Kronstadt) 10. pros., zgorela je čuvajeva družina 7 oseb; — Piačenca, — Buda, — Modena, — Nica 23. sušca, zgorelo čez 100 oseb; — Zagreb, — Havre, — Montpellier, — Atene, — Ravan-gate na Angleškem, — Split, — Rim, — Belfast, — Bolonja, — Madrid, — Kadix, — Praga 13. vel. serp., — London, 11. kim. v 2 urah pogorel Park-Theater, — pogorišna nevarnost v kraljevem kazališu v Berlinu 11. vinot.; — Dunaj 8. grudna. Omenjeni list pravi: Kazališa so postale odveč šole nenravnosti (nečednosti), in pravica Božja se zato mašuje, kakor se je že svoje dni nad Sodomo in Gomoro.

Svoboda na Švicarskem in zvest pastir. V pesmih in povestih se Švica hvali kakor dežela blažene svobode. To bi res bilo, ko bi se v deželi ne bilo frajmavrarstvo vgnjezdilo. Kakošna svoboda pa je zdaj po Juraški Švici, pojasnuje naslednja dogodka, ki jo popisuje „Basler Volksblatt“.

Pretekli ponedeljek se je grob zagernil nad zemeljskimi ostanki mašnika, kateri za juraško duhovstvo vse čase ostane svitla zvezda, za bernske kulturoborce pa vedni sramotni madež. Tako piše imenovani list.

Umerl je duhoven in župnik Peter Chappuis (r. Šapvi) v Kurtettellu, ki so ga umorili bernski hujskarji duhovnov. V naj lepših letih ga je kulturoborstvo verglo na bolniško posteljo in izročilo ga zgodnji smerti.

Duhovni pastir Peter je te leta framasonskega hujskanja, ko so zveste katoliške duhovno iz kantona tirali, imel serčnost, da je ostal pri svoji čedi, in v nočnem mraku je obiskoval bolne in umirajoče po vsi okrajini, tolažil in s svetostmi za srečno smert jih prevedoval.

V hiši zvestega duhovnjana Cerfa je stanoval v samotni sobici, iz ktere se je po dnevi le ganil, da je v spodnjem nadstropji preoblečen delal kakor pasarski pomočnik. V tej pasarski delavnici so ga njegovi zvesti duhovnjani obiskovali, od njega dobivali tolažbo, nauke in celó še telesne pomoči; tukaj so se tudi zbirali k sv. maši.

Med duhovnjiki ni bil nobeden tako zaveržen, da bi ga bil izdal, in tako je ostal dolgo časa skrit v tolažbo svoji župniji in vsi okrajini.

Toda bernska gosposka je imela tenek nos in zasledila je skrivnost. Kakor da bi veljalo zdaj naj bolj nevarnega in škodljivega človeka na svetu loviti, so zdaj od vsih strani nanj prežali.

Nekega dne zvesti pastir v obdrgnjeni stergani obleki in s starim klobukom na glavi gre od obiskovanja bolnikov proti domu; trinogi pa ga zgrabijo in v Delsberg v ječo vlečejo.

Tukaj so z njim delali, kakor z naj goropadnim hudodelnikom. Zapert je bil v samotni ječi; pisati ni smel, in nikomur ni bilo pripušeno k njemu. Zunaj brevirja (duhovskega molitvenika) ni imel nič seboj, pa v ječo je berlelo le toliko svitlobe, da je le za silo premogel brati.

Ako ti, ljubi čitatelj, prideš kdaj v svojem življenju v Delsberg na Švicarskem, greš memo „prefektura“ in zagledaš tam jetniške koče, v ktere le od zgoraj sije nekaj malo svitlobe, misli sam pri sebi — govori pa nikar na glas, da kje frajmavarske svobode ne boš okusil — misli si: Tukaj notri je bil v ječi blag mašnik, ki ni storil nobene hudobije, razun da sebi izročenih duhovnih otrok o času preganjanja ni hotel zapustiti.

Dvanajst dolgih dni so ga tukaj terpinčili, potem so oklicali obsodbo: Eden beričev (Landjäger) ga je imel spremiti čez Biel in Nidav na deželno mejo.

Sodba se je zdajci zveršila, ne da bi mu bili dopustili saj obleko spremeniti.

Kaj pa je blagoselni gospod nato storil? Podal se je v Lucern k milostnemu škofu, od onod v Einsiedeln na božjo pot, kjer se je Materi Božji priporočil; od tam pa je šel naravnost nazaj v svojo duhovnijo.

Na tej poti ga dobi eden prijatelj in mu pred oči stavi, da se s tem zopet v nove nevarnosti podaja. On pa je odgovoril: „Ah, moji duhovni otroci! Sej na meni ni nič ležeče; da bi le moji farani ne umirali brez duhovna.“

S tacimi mislimi je šel domú in komaj deset dni po svojem preganjanju je bil že spet v svoji sobici.

Ali zvedili so bili neki preganjavci, ker z novo lisičnostjo so nanj prežali.

Neki popoldan gre domú iz sosednje Develtske srenje, kjer je bil previdil umirajočega človeka. Trinogi so bili obstavili vse pota; šel je on po najbolj samotnem kraju, pa so ga vendar zasledili.

To pot jim je skušal ubežati; čez dve uri ga je berič preganjal; pogнал se je poslednjič duhoven čez neki potok in ves premočen od póta se je skril preganjavcu v gojzdu, poldrugo uro od svoje srenje. Ondi je moral čakati, da je v nočnem mraku varen prišel domú.

Bil je beriču ušel, pa grozno strujen in zdelan, obleka vsa mokra; nakopal si je bil persno vodenico in gnjilobo v persih. Tisto preganjanje je bilo njegova smert. Pet lét je z junaško serčnostjo terpel hude bolečine v zavednosti, da je življenje postavil za svoje ovčice. Kadar ni mogel več delati za svoje ovčice, je pa za nje molil in terpel.

V dan po vnebohođu Gospodovem letos ga je Gospod rešil. Ravno poprešnji dan še ga je bil njegov škof še obiskal in razveselil. Blagor njemu!

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

26. grudna S. Štefan prvi muč. — 27. S. Jan. Ev. — 28. Nedolžni otročiči. — 29. S. Tomaž šk. — 30. S. Nicefor muč. — 31. S. Silvester p.

Zahvale:

Št. 110. V hudi in nevarni bolezni sem svojega ljubega otročiča prav goreče priporočila Naši ljubi Gospéj presv. Jezusovega Serca in molila devetdnevnicu k N. lj. G. Bila sem nato v kratkem uslišana, dete je bilo ozdravljeno. Tudi v neki drugi hudi zadevi sem bila na priprošnjo N. lj. Gospé in vérnih duš v vicah nemudoma uslišana. Bodi ji hvala in slava na veke!

Na Vipavskem, 13. grudna 1881.

Kr. Premierl.

Št. 111. Moja žena Johana je bila hudo zbolela mesca julija, v bolezni se ji je tudi v glavi zmešalo tako hudo, da najbolj zvedeni zdravniki niso vedili prave pomoči ali pravega sveta dati. V taki hudi nadlogi, ne nadja se več pomoči od ljudi, se obrnemo k N. lj. G. presv. Serca in k sv. Jožefu in priporočili smo jo tudi po „Zg. Danici“ v bratovsko molitev ter da se bo naznanilo, ako se ji zboljša; opravljali smo tudi devetdnevnicu in sv. mašo oskerbeli darovati v ta namen. In v resnici zboljšalo se ji je in tudi zavednost se je popolnoma povernila. Toraj vsak, kateri pomoči potrebuje, naj se obrne k N. lj. G. in k sv. Jožefu, ktera naj bodeta od vsih kerc češena za toliko dobroto!

V Ljubljani, 21. grudna 1881.

F. K.

V molitev priporočeni:

Bolna deklica za zdravje, če je božja volja. — Že večkrat v molitev priporočena na duhu in telesu neizrečeno stiskana deklina se zopet gorko priporoča v bratovsko molitev. *) — Šolsk mladeneč, ki zahaja v slabe priložnosti, da bi na prošnje N. lj. G. in sv. Jožefa in njegovega patrona, prišel na pravo pot. — Neka zadrega, da bi se brez sitnosti razmotala. — Žena v hudi bolezni, da bi na priprošnjo N. lj. G. presv. S., sv. Jožefa in sv. Frančiška Ksav. zdravje zadobila. — Priserčno bodi priporočen mož, vdán žganju in gerdi kletvinji, da bi se spreobrnil po priprošnji N. lj. G. presv. Serca, začel živeti bolj keršansko, in ne delal nemira domačim. — Žena, ki že sedem mesecev terpi velike bolečine, ter ne more ne po konci stati, ne ležati, le sklonjena v postelji sedi, in pri kateri vsa zdravniška umetnost nič ne zdá, — se milo priporočuje v bratovsko molitev N. lj. G. in presv. Serca, naj bi ji Ona od svojega Božjega Sina sprosila ljubo zdravje, ako je volja Božja in njeni duši v zveličanje. Ako bo uslišana, bode se zahvala po „Zg. Danici“ naznanila. — Dober prijatelj, duhoven, je živo priporočen v bratovske prošnje, da bi bil nadležne bolezni rešen ali bi saj polajšanje dosegel na mile prošnje N. lj. G. presv. Serca. — Deklina, zelo hudobnega jezika in osornega obnašanja proti svojim staršem, ki se je vsled tega bati, da si zapravi svojo časno in večno srečo, je gorko priporočena bratovšini Naše ljube Gospé, da bi ji izprosila spreobrnjenje. — Oče več otrok, prav nevarno bolan, je posebno živo priporočen v bratovsko molitev, da bi bil pri življenju ohranjen, če je Božja volja. — Umirajoč za pravo spreobrnjenje in srečno zadnjo uro. — Neka blaga osnova, da bi se srečno izveršila s pomočjo sv. Družine Jezusa, Marije, Jožefa.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

26. Če imaš še toliko denara ali posestva; vse to nima veči vrednosti, kakor obleka, ki jo obleče kazališni igravec, da doigra svojo naloženo igro.

*) Priloženo oddano č. g. Jan. Porentu, zakristanu, ki je naslednik č. g. J. Dolenca, kakor je bilo že v „Danici“ povedano.

27. Nikar ne prašaj: kaj bojo rekli ljudje? ampak: kaj bo Bog rekel?

28. Vsaki um, vsaka modrost mora hoditi za vero, ne pa pred njo.

29. Božjo podobo glej vselej v vsakem človeku — zalem ali nezalem, da ga boš zavoljo Boga spoštoval in ga greha varoval, ker greh oskruni podobo Božjo v njem.

30. Nikoli ne pozabi, da napuh je prvi naglavni greh in da naj lepši anđele je spremenil v naj gerši pošasti. Gorje mlademu človeku, ki ga je napuh obsedel, prezira cerkev, duhovne, molitev: s ponižnostjo je pokopana tudi njegova véra!

31. Hočeš imeti zadovoljnost in ljubi mir? Tega ne najdeš v časti, ne v bogastvu, ne v lepoti, ne v obširni učenosti, — ampak le samo v Bogu.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, Marija, Jožef!

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Tonzuro so premilg. knez in škof pretekli terek, 20. t. m., podelili dvanajsterim bogoslovcem prvoletnikom in dvema iz 2. leta. Sveto opravilo je bilo v domači škofovi kapeli.

V uršulinskem samostanu je bilo 21. t. m. po šoli dopoldne 30 ubožnih šolskih deklic z razno obleko obdarovanih. Gojenke notranje šole so te lepe darila same napravile in izdelale. Vse hvale vredno!

Cecilijanska družba je svojim udom za Božič podarila prav lepo kujigo: „Officium in die Nativitatis D. N. J. C., canendum juxta ordinem antiphonarii Romani a S. R. C. editi.“ Na svitlo dal Pustet v Regensburgu, Novem Jorku in Cincinatu.

Družba sv. Vincencija vljudo vabi vse dobrotnike in prijatelje k slovesnosti božičnega drevesa z bogato osnovanim bazarom, ki bo v prid dečkom iz sirotišnice in azila 26. grudna ob petih zvečer v Alojznici.

Predstojništvo družbe sv. Vincencija.

93letno mater — gospó pl. Jozefino Wurzbachovo — je 21. t. m. 72letni sin — gosp. baron dr. Karol Wurzbach z drugimi sinovi, domačimi in sorodniki — spremil k sv. Krištofu. Bog daj večni mir dobri materi, ki je veliko molila v svojem življenji.

Zahvala. Večni Bog poplačaj vsem: častiti duhovšini, sorodnikom, prijateljem in drugim, kar so našemu ljubljenu očetu v življenji dobrega storili, v srečni dom jih spremili in zanje molili!

V imenu svojem in svojih

Jožef Zalokar, kaplan.

V Gorjah, 12. grudna 1881.

Iz Tersta imamo veselo novico, da se ondotnemu premilg. škofu vedno boljša, ter so že po pet in več ur na dan zunaj postelje.

V Djakovem je 5. t. m. umrl Mat. Mihaljevič, naslovni škof Risonski, generalvikar škofa bosansko-djakovsko-erimskega, opat, prošt. dr. modroslovja in bogoslovja in član ogerske gosposke zbornice. Rojen je bil l. 1794, mašnik od l. 1817. Vse svoje dolgo življenje je bil prav bogoljuben mašnik in pošten rodoljub. R. I. P.

V prid posvečevanja nedelj in praznikov je v poštevem edseku državnega zbora nasvetovano, da naj c. kr. vlada poštno opravila ob nedeljah in praznikih zmanjša in vtesni ter to hitro zverši. — Gotovo moder in potreben nasvet, ki je bil tudi sprejet.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Knežaku: Od neimenovanih dobrotnikov Leskovške fare po pn. g. kan. in dek. E. Polaku 10 gld.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Od neim. dobrotnikov Leskovške fare po pn. g. kan. in dek. Edv. Polaku 5 gl. — Z Rakitine 1 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Od neimen. dobrotnikov Leskovške fare po pn. g. kan. in dek. Edv. Polaku 10 gold. — Iz št. Jerneja po č. g. župniku J. Ev. Vovku 30 gl., izroč. od pn. g. kan. P. Urha. — Neimenovana 15 gl. — Iz Dobropolja zbirka 5 gld. 61 kr. — Iz Šentvida pri Berdu po č. g. benef. J. Železnikarji 6 gl. — Č. g. Andrej Štritar 5 gl. — Iz Kontovela 2 gl. — G. Jož. Vode 1 gl. — Po g. J. Porentu 40 kr. — Č. g. župnik Fr. Vohinc 2 gl.; več oséb po ravno tem 9 gl. 30 kr.

Za študentovsko kuhinjo: N. 2 gld. — Č. g. Ant. Koblar 1 gld. — Č. g. Andr. Štritar 1 gld. — Johana Škof 50 kr. — G. Fr. K. 20 kr. — K. S. 2 gl. — M. D. 40 kr.

Za sv. Očeta: Od neimen. dobrotnikov Leskovške fare po pn. g. kan. in dek. Edv. Polaku 15 gld. — Č. g. vik. Andr. Pečenko iz Gabrij 7 gl.

Za sv. leto po papeževem namexu: Iz št. Jerneja 70 gl. po č. g. župn. J. Vovku, izroč. od pn. g. kan. P. Urhu.

Za novo cerkev in samostan redov. Trapistov v Bosni: Iz Kontovela 1 gl.

Za redovnice presv. Kervi v Bosni: Iz Kontovela 1 gl. — Č. g. župnik J. Kramar z Breznice 3 gl. 23 kr.

Za afrikanski misijon: Č. g. župnik Fr. Eržen z Zaliloga 3 gl. — Reza Pirc 1 gl. — G. J. Vode 1 gl.

Za misijone med zamurci: Od neimen. dobrotnikov Leskovške fare po pn. gosp. kan. in dek. Edv. Polaku 10 gld.

Za naj potrebniši misijone: Več oseb v namen sv. leta 3 gl. po č. g. L. Poženelu.

Za sv. Detinstvo: Helena Pintar 25 gold. po č. g. župniku Ažmanu. — Iz Gabrij pri Mirni po č. g. vik. Ant. Pečenku 6 gl. za sv. leto. — S št. Lenarta po č. g. Prim. Peterlinu 5 gl. — Iz Kontovela 1 gl. — Hel. Koman 2 gold. — J. Petrovčnik 48 kr. — M. Cvelbar 24 kr. — Krist. Premierl 50 kr.

Za bratovščino vernih duš v vicah: Krist. Premierl 30 kr. (Op. Morate povedati, za katero bratovščino „za duše v vicah“, ker jih je več. Vr.)

Za bratovščino Naše ljube Gospe presv. Serca: Č. g. vik. Andr. Pečenko iz Gabrij 3 gl.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. C. in S.: Božičnice še dobre za prihodnjič. — G. Kl.: Izročeno dr. J.; kar pa je n. pr. natisnjeno in če je vmes kaj prečertanega, tisto vse se nasproti odstrani in uniči. — G. Žn — č na Pr.: Bilo je Vam poslano že predno je prišlo Vaše prašanje; zaupljivo ste dobili. — G. A. Nadr. v Kont.: Naročnino oddali založništvu „Zg. Dan.“; intencije poslal g. V. Lahu. — G. J. V — k v Nov. m.: Intent. posl. v Bulg.; drugo se bo opr. Serčni pozdrav! — G. J. L. v Ž.: Poslano po pošti. — G. S — a: Pismo kaj.

Prosimo, da bi brez odloga pošiljali naročnino za l. 1882; cena je na prvi strani.